

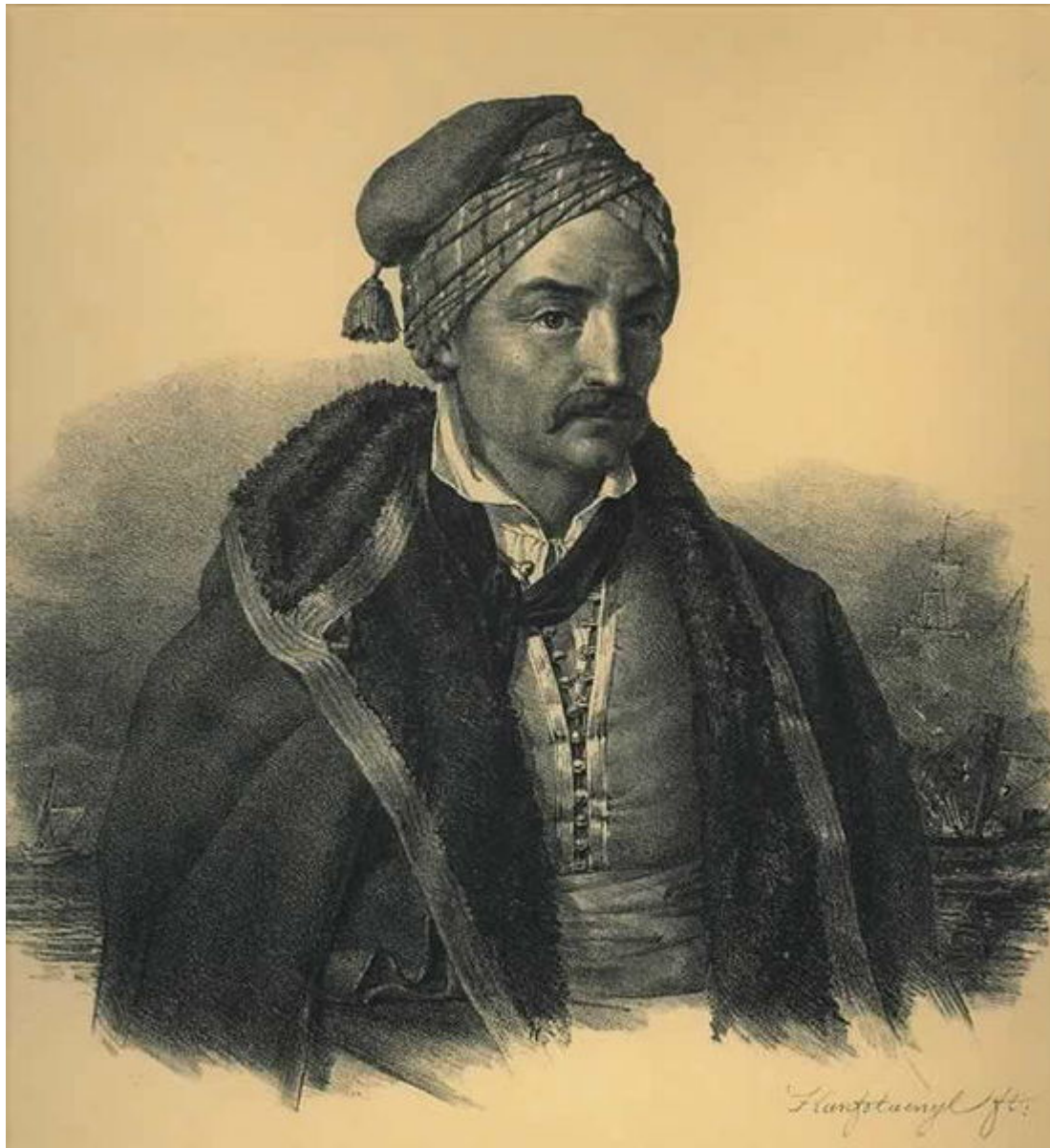
Ο πυρπολητής Κωνσταντίνος Κανάρης στην Κύπρο

Πολιτισμός / Ιστορία

Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας



Επανειλημμένες υπήρξαν οι μαρτυρούμενες τροφοδοσίες των ελληνικών πλοίων στην Κύπρο, οι όποιες γίνονταν πρόθυμα και παρά τους μεγάλους κινδύνους που αντιμετώπιζαν οι Κύπριοι χωρικοί. Οι φροντίδες των τελευταίων για τη συγκέντρωση των προμηθειών, καθώς και οι διάφορες επαφές των Κυπρίων Ιεραρχών και Προκρίτων με τους Έλληνες επαναστάτες, καταδεικνύουν τη σοβαρή κυπριακή ανάμειξη της ελληνικής Μεγαλονήσου στον απελευθερωτικό αγώνα του 1821. Η κυριότερη κυπριακή συμβολή στην ελληνική επανάσταση ήταν η μετάβαση πολλών Ελληνοκυπρίων στην αγωνιζόμενη Ελλάδα, όπου και εντάθηκαν στα διάφορα στρατιωτικά σώματα και πολέμησαν σε διάφορα μέτωπα κάτω από τις διαταγές γνωστών οπλαρχηγών.



Τον Ιούνιο του 1821 ο ναυμάχος, πυρπολητής και πολιτικός Κωνσταντίνος Κανάρης έφθασε στη Λάπηθο της Κερήνειας και συγκεκριμένα στην περιοχή Ασπρόβρυση προκειμένου να εξασφαλίσει τη μέγιστη δυνατή βοήθεια για την επαναστατημένη Ελλάδα. Φιλοξενήθηκε στο σπίτι του μυλωνά Πασπάλα, στην ενορία της Αγίας Παρασκευής, και έκανε μυστικές συναντήσεις με προύχοντες της περιοχής. Ο ηγούμενος και οι μοναχοί του διπλανού Μοναστηριού της Αχειροποιήτου, άλλα κυρίως οι Λαπηθιώτες και οι κάτοικοι των κοντινών περιοχών, τον συνέδραμαν γενναιόδωρα με χρήματα, εφόδια, κυρίως λαπηθιώτικα μαχαίρια, και τρόφιμα. Ακόμη πολλά παλληκάρια της Λαπήθου τον ακολούθησαν στο καράβι του και ήρθαν στην Ελλάδα, για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για την ενίσχυση και την τελική ευόδωση του ιερού απελευθερωτικού αγώνα. Λίγες η μέρες μετά, βαρύς έπεσε ο πέλεκυς των Τούρκων, που πληροφορήθηκαν τη βοήθεια των Λαπηθιωτών στον Κανάρη, κατατομώντας τον Προύχοντα Χατζηλία μαζί με άλλους Λαπηθιώτες, στις σφαγές της 9ης Ιουλίου του 1821 στη Λευκωσία.

Το ακρογιάλι όπου κατέπλευσε ο μεγάλος πυρπολητής ονομάσθηκε «ακτή Κανάρη» ενώ παράλληλα το 1974 όλα ήταν έτοιμα, για να ανεγερθεί από τους Λαπηθιώτες καλλιμάρμαρο μνημείο προς τιμή του. Δυστυχώς, όμως, η βίαιη εισβολή του Αττίλα ανέτρεψε τα σχέδια και το έργο έμεινε απραγματοποίητο.



Κύπριοι, μέλη πληρώματος πυρπολικών του Κ. Κανάρη

Κωνσταντίνος Κυπριώτης: Αναφέρεται και ως Ψαριανός. Όπως αναφέρει σε έγγραφο του ο Κανάρης, σκοτώθηκε πέφτοντας από το πλοίο, κατά τη διάρκεια ναυτικών επιχειρήσεων.

Γεώργιος Κυπριώτης: Γιος του προηγούμενου. Σε μια ναυμαχία έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε.

Πηγή: Δρος Χαραλάμπους Μ. Μπούσια, Μεγάλου Υμνογράφου της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας, Κωνσταντίνος Κανάρης ο συνώνυμος της φιλοπατρίας και της λεβεντιάς, § Ο Πυρπολητής στην Κύπρο, Έκδοσις Ένωση Πολυτέκνων Αθηνών, Αθήνα 2014.

<https://bit.ly/31ihfCB>